

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 26.1.2011
COM(2011) 21 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor - inițiativă emblematică
a Strategiei Europa 2020**

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor - inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020

1. INTRODUCERE: DE CE ESTE IMPORTANTĂ EFICIENȚA DIN PUNCTUL DE VEDERE AL UTILIZĂRII RESURSELOR?

Resursele naturale sunt esențiale pentru funcționarea economiei europene și mondiale, precum și pentru calitatea vieții noastre. Aceste resurse, printre care se numără materii prime precum combustibilii, mineralele și metalele, dar și produsele alimentare, solul, apa, aerul, biomasa și ecosistemele, sunt supuse unor presiuni din ce în ce mai mari. Dacă se mențin tendințele actuale, se preconizează că, până în 2050, populația mondială va crește cu 30 %, ajungând la aproximativ 9 miliarde de persoane, iar locuitorii din țările în curs de dezvoltare și din țările cu economii emergente vor aspira, în mod legitim, la nivelurile de bunăstare și de consum existente în țările dezvoltate. După cum am văzut în ultimele decenii, utilizarea intensivă a resurselor mondiale exercită presiuni asupra planetei noastre și amenință securitatea aprovizionării. Menținerea modelelor noastre actuale de utilizare a resurselor este exclusă.

În contextul acestor schimbări, utilizarea mai eficientă a resurselor va fi esențială pentru asigurarea creșterii și a ocupării forței de muncă în Europa. Această creștere a eficienței va crea oportunități economice importante, va duce la îmbunătățirea productivității și la reducerea costurilor și va stimula competitivitatea. Trebuie dezvoltate noi produse și servicii și trebuie identificate noi metode de reducere a resurselor utilizate, de reducere la minimum a cantității de deșeuri produse, de îmbunătățire a gestionării stocurilor de resurse, de modificare a modelelor de consum, de optimizare a proceselor de producție, a metodelor de gestionare și de derulare a activităților comerciale, precum și de ameliorare a logisticii. Va fi astfel stimulată inovarea tehnologică, va fi promovată ocuparea forței de muncă în sectorul tehnologiilor ecologice, aflat în expansiune rapidă, vor fi susținute schimburile comerciale ale UE, inclusiv prin deschiderea unor noi piețe de export, iar consumatorii vor beneficia de produse mai durabile.

O utilizare mai eficientă a resurselor ne va permite să îndeplinim multe dintre obiectivele UE și va fi esențială dacă dorim să înregistrăm progrese în lupta împotriva schimbărilor climatice și în îndeplinirea obiectivului nostru de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră din UE de la 80 la 95 % până în 2050. Această utilizare mai eficientă a resurselor este necesară pentru protejarea resurselor ecologice prețioase și a serviciilor pe care le oferă, precum și pentru menținerea calității vieții generațiilor prezente și viitoare. Aceasta ne va permite să asigurăm soliditatea și viabilitatea sectorului agricol și a sectorului pescuitului, precum și reducerea insecurității alimentare din țările în curs de dezvoltare. Prin reducerea dependenței Europei de combustibilii și de materiile prime care sunt din ce în ce mai puține, utilizarea mai eficientă a resurselor poate contribui, de asemenea, la îmbunătățirea securității aprovizionării cu materii prime și la creșterea rezistenței economiei UE în fața viitoarelor creșteri ale prețurilor energiei și ale mărfurilor la nivel mondial.

Stabilirea poziției pe care Europa ar urma să o ocupe în 2050 și un cadru de politică pe termen lung pot oferi întreprinderilor și investitorilor o imagine clară a căii pe care trebuie să o urmeze. Este important să ne concentrăm eforturile asupra măsurilor care trebuie adoptate în următorii zece ani pentru a aduce Europa pe calea cea bună și pentru a accelera tranziția.

2. **STRATEGIA EUROPA 2020 ȘI INIȚIATIVA EMBLEMATICĂ „O EUROPĂ EFICIENTĂ DIN PUNCTUL DE VEDERE AL UTILIZĂRII RESURSELOR”**

Pentru a beneficia de avantajele pe care le oferă o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon, trebuie să îndeplinim trei condiții:

- *în primul rând*, trebuie să întreprindem măsuri coordonate în numeroase domenii de politică, iar aceste măsuri trebuie să beneficieze de vizibilitate și de sprijin politic;
- *în al doilea rând*, trebuie să acționăm urgent, având în vedere că investițiile se derulează pe perioade lungi. Dacă unele acțiuni vor avea un impact pozitiv asupra creșterii și asupra creării de locuri de muncă, ce va putea fi constatat pe termen scurt, altele necesită investiții inițiale ale căror rezultate se observă în timp, însă se vor dovedi cu adevărat benefice pentru economia UE în deceniile următoare;
- *în al treilea rând*, trebuie să le oferim consumatorilor posibilitatea de a adopta un consum eficient din punctul de vedere al resurselor, să favorizăm inovarea continuă și să garantăm că nu se pierd creșterile de eficiență.

Inițiativa „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” este una dintre cele șapte inițiative emblematice ale Strategiei Europa 2020, care vizează obținerea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii¹. În prezent, aceasta este principala strategie, susținută de Parlamentul European și de Consiliul European², pe care se bazează Europa pentru a genera creștere și locuri de muncă. Statele membre și instituțiile UE cooperează în vederea coordonării acțiunilor menite să realizeze reformele structurale necesare.

Această inițiativă emblematică vizează crearea unui cadru de politici menit să sprijine tranziția către o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon, care să ne ajute:

- să stimulăm performanțele economice, utilizând, în același timp, mai puține resurse;
- să identificăm și să creăm noi posibilități de creștere economică și de stimulare a inovării și să consolidăm competitivitatea UE;
- să asigurăm securitatea aprovizionării cu resurse esențiale;
- să combatem schimbările climatice și să limităm impactul utilizării resurselor asupra mediului.

¹ COM(2010) 2020 „Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”.

² Concluziile Consiliului European din 17 iunie 2010, Document EUCO 13/10.
http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf.

Pentru a avea o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, trebuie să realizăm progrese tehnologice, să aducem modificări semnificative sistemelor energetice, industriale, agricole și de transport și să ne schimbăm obiceiurile de producție și de consum. Pentru a oferi întreprinderilor securitatea juridică de care au nevoie în prezent pentru a face investiții și pentru a se asigura faptul că generațiile viitoare vor beneficia de pe urma unor investiții inteligente, trebuie să întreprindem imediat acțiuni, în baza unui cadru de reglementare care să ofere stabilitate pe termen lung. Utilizarea mai eficientă a resurselor va permite, de asemenea, menținerea sub control a costurilor prin reducerea consumului de materii prime și de energie, stimulând astfel competitivitatea.

UE a arătat deja că resursele pot fi utilizate în mod mai eficient. Reciclarea a început să devină o practică obișnuită pentru întreprinderile și gospodăriile din UE. Din 1990, am redus emisiile de gaze cu efect de seră cu peste 10 %, în condițiile în care economiile noastre au înregistrat o creștere de aproximativ 40 %. Ne reducem dependența de combustibili fosili prin creșterea eficienței energetice și prin dezvoltarea unor soluții alternative. Cu toate acestea, este necesar ca acum să accelerăm ritmul progreselor, să ne extindem eforturile și în alte domenii și să beneficiem de avantajele pe care o strategie adecvată le poate aduce în ceea ce privește competitivitatea, crearea de locuri de muncă și prosperitatea.

Această inițiativă emblematică va contribui la construirea unei abordări strategice globale, care va garanta că acțiunile concrete deja decise pentru 2020 vor contribui la îndeplinirea obiectivelor pe termen mai lung fixate pentru 2050 și că se vor lua și alte măsuri adecvate pentru a ne îndeplini obiectivele. Acest lucru ne va permite să optimizăm sinergiile inerente unei astfel de strategii globale, precum și să identificăm și să gestionăm soluțiile de compromis rezultate, pentru a elabora politicile în cunoștință de cauză. Pentru aceasta trebuie făcută o analiză coerentă privind motivele care împiedică utilizarea eficientă a anumitor resurse. După efectuarea acestei analize, va fi posibilă prezentarea unor argumente în favoarea includerii eficienței resurselor într-o gamă largă de politici și dezvoltarea unei pachet de instrumente care să permită factorilor de decizie să favorizeze și să monitorizeze progresele. Acest lucru va contribui la obținerea unui sprijin și a unui angajament mai clare din partea autorităților naționale, regionale și locale, a diferitelor părți interesate și a cetățenilor.

3. EXPLOATAREA SINERGIILOR ȘI GESTIONAREA SOLUTIILOR DE COMPROMIS REZULTATE

Abordarea complexă și încrucișată necesară pentru construirea unei Europe eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor este posibilă doar în contextul unei combinații de politici care să optimizeze sinergiile și să gestioneze soluțiile de compromis între diferite domenii și politici.

Iată câteva exemple tipice de sinergii:

- locurile de muncă create în sectoare legate de creșterea durabilă sunt, adesea, mai sigure, oferind mai multe perspective de export și de creare de valoare economică;
- măsurile de combatere a schimbărilor climatice și eficacitatea energetică pot genera o creștere a securității energetice și o scădere a vulnerabilității la șocurile petroliere;

- tehnologiile cu emisii reduse de dioxid de carbon contribuie la reducerea nivelului de emisii și, adesea, au efecte pozitive asupra calității aerului, a zgomotului ambiant și a sănătății publice;
- taxele și subvențiile pentru energie sau pentru alte resurse pot fi folosite atât pentru a încuraja un consum mai scăzut și mai eficient, cât și pentru a contribui la restructurarea finanțelor publice, prin reducerea impozitelor pe veniturile salariale, o condiție favorabilă creării de locuri de muncă și creșterii economice;
- creșterea ratelor de reciclare va duce la scăderea presiunii asupra cererii de materii prime de bază, va contribui la reutilizarea materialelor prețioase, care altfel s-ar pierde, și va reduce consumul de energie și emisiile de gaze cu efect de seră care rezultă în urma operațiunilor de extracție și de prelucrare;
- îmbunătățirea designului produselor poate duce la scăderea cererii de energie și de materii prime, poate contribui la creșterea durabilității și a nivelului de reciclare a acestora, favorizează, de asemenea, inovarea, creând noi oportunități de afaceri și noi locuri de muncă;
- utilizarea mai eficientă a energiei duce, într-o primă etapă, la scăderea necesarului de energie, dar și a necesarului de infrastructură, ceea ce atenuează presiunea exercitată asupra resurselor terestre. De exemplu, scăderea consumului energetic al UE cu 1 % ar însemna că am putea renunța la echivalentul a 50 de centrale pe cărbune sau a 25 000 de turbine eoliene.

Politicile privind utilizarea eficientă a resurselor trebuie să gestioneze în mod eficient soluțiile de compromis rezultate. Pentru a face alegerile potrivite atât în prezent, cât și pe termen mai lung, trebuie să luăm în considerare întregul ciclu de utilizare a resurselor, inclusiv lanțul valoric și compromisurile între diferitele priorități. Având la dispoziție informațiile necesare pentru a evalua diferitele opțiuni, factorii de decizie vor putea hotărî care sunt aspectele asupra cărora își vor îndrepta eforturile. Iată câteva exemple în acest sens:

- acțiunile menite să reducă unilateral emisiile de gaze cu efect de seră la nivel național pot avea repercusiuni asupra competitivității sectoarelor industriale mari consumatoare de energie și, dacă nu se aplică în continuare măsuri corective, pot duce la delocalizarea producției, precum și a emisiilor de gaze cu efect de seră și a forței de muncă asociate acestora;
- procesele de producție „just-in-time” (exact la momentul potrivit) necesită mai puțină energie pentru a stoca produsele în depozite, însă pot genera o creștere a nevoilor de transport. Același lucru poate fi valabil și în cazul colectării și reciclării deșeurilor;
- folosirea vehiculelor ecologice permite reducerea consumului de combustibili fosili, dar duce la creșterea cererii de energie electrică și de anumite materii prime, dintre care unele fac obiectul unor restricții de aprovizionare și sunt concentrate într-un număr mic de zone geografice (de exemplu, elementele rare din scoarța terestră folosite pentru componentele electronice și pentru pilele de combustie și litiul, folosit pentru baterii);
- terenul folosit pentru a produce alimente poate intra în concurență cu terenul folosit pentru a produce energie, iar ambele pot fi în concurență cu terenul care contribuie la păstrarea biodiversității sau care furnizează servicii ecosistemice, cum ar absorbi dioxidul de carbon din atmosferă;

- materialele care izolează mai bine pot reduce semnificativ cantitatea de energie necesară pentru a încălzi o clădire, dar producerea acestora ar putea necesita mai multă energie;
- extinderea producției de energie nucleare poate reduce emisiile de dioxid de carbon, dar necesită consolidarea suplimentară a siguranței nucleare, a gestionării deșeurilor și a neproliferării;
- desalinizarea poate constitui o soluție la problema aprovizionării cu apă, dar ar putea genera o creștere a consumului de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră.

4. **COMPONENTE NECESARE PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR INIȚIATIVEI EMBLEMATICE „O EUROPĂ EFICIENTĂ DIN PUNCTUL DE VEDERE AL UTILIZĂRII RESURSELOR”**

Unul dintre principalele obiective ale acestei inițiative emblematice este consolidarea siguranței necesare investițiilor și inovărilor prin crearea unui acord privind viziunea pe termen lung, garantând, totodată, că toate politicile relevante integrează, într-un mod echilibrat, chestiunea utilizării eficiente a resurselor. Inițiativa prevede un cadru de acțiune pe termen lung în numeroase domenii de politică, care va veni în sprijinul agendelor de politică în domenii precum schimbările climatice, energia, transporturile, industria, materiile prime, agricultura, pescuitul, biodiversitatea și dezvoltarea regională. Aceste componente diferite vor trebui bine coordonate.

Principalele componente ale cadrului pe termen lung se vor prezenta sub forma unei serii de foi de parcurs coordonate, menite ³:

- să prezinte măsurile pe care trebuie să le întreprindă UE pentru ca, în 2050, să aibă o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, reducând emisiile de gaze cu efect de seră cu 80-95 % în cadrul eforturilor de combatere a schimbărilor climatice întreprinse la nivel mondial, ameliorând, în același timp, securitatea energetică și promovând creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă;
- să analizeze modul în care UE poate crea, până în 2050, un sistem energetic cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, sigur și competitiv. Acest lucru ar trebui să le ofere investitorilor, cercetătorilor, factorilor de decizie și entităților de reglementare siguranța de care au nevoie;
- să prezinte un sistem de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, sigur și competitiv, care să fie implementat până în 2050 și care să elimine toate obstacolele existente pe piața internă a transporturilor, să favorizeze tehnologiile nepoluante și să asigure modernizarea rețelelor de transport;
- să definească obiective pe termen mediu și lung, precum și mijloace care să permită îndeplinirea acestora, principalul scop fiind decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și de impactul acesteia asupra mediului.

Măsurile pe termen mediu ar trebui să corespundă acestui cadru pe termen lung. Au fost identificate o serie de astfel de măsuri, printre care se numără:

³ Anexa 1 oferă o imagine de ansamblu pentru 2011, pe baza Programului de lucru al Comisiei.

- un plan european privind utilizarea eficientă a energiei pentru 2020, care va identifica măsurile menite să asigure economii de energie de 20 % în toate sectoarele și care va fi urmat de o legislație care să garanteze eficacitatea energetică și economiile de energie;
- propuneri de reformare a politicii agricole comune, a politicii comune în domeniul pescuitului, a politicii de coeziune, a infrastructurii energetice și a rețelilor transeuropene de transport în cadrul următorului buget al UE, pentru a alinia aceste domenii la cerințele unei economii eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- o nouă strategie UE privind biodiversitatea, pentru 2020, care să pună capăt pierderii diversității și să asigure restaurarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, având în vedere presiunile exercitate asupra ecosistemelor;
- măsuri care să abordeze provocările existente în ceea ce privește piețele de mărfuri și materiile prime⁴ și care, printre altele, să evalueze periodic situația materiilor prime esențiale și să definească o politică comercială menită să asigure aprovizionarea durabilă cu materii prime de pe piețele mondiale. Aceste măsuri vor permite asigurarea coerenței între politica UE privind materiile prime și politica externă a UE, inclusiv promovarea bunei guvernante, transparența activităților și crearea de valoare adăugată locală în țările în curs de dezvoltare. Acest lucru va promova extracția, reciclarea, cercetarea, inovarea și soluțiile alternative în cadrul UE;
- o strategie menită să transforme Europa într-o „economie circulară”, bazată pe o cultură a reciclării, care să ducă la reducerea cantității de deșeuri produse și care să folosească deșeurile drept resursă;
- adoptarea rapidă a unor măsuri privind adaptarea la schimbările climatice pentru a minimiza pericolele care planează asupra ecosistemelor și a sănătății umane, pentru a susține dezvoltarea economică și pentru a ne adapta infrastructurile, astfel încât să putem rezista modificărilor inevitabile ale climei;
- o politică în domeniul apei care să acorde prioritate măsurilor de economisire a apei și unei utilizări mai eficiente a acesteia, pentru a garanta că apa este disponibilă în cantitate suficientă, este de bună calitate, este utilizată în mod durabil și necesită resurse minime și, în final, are o calitate acceptabilă atunci când se întoarce în natură.

Descrierea inițiativei emblematice „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” din comunicarea Comisiei privind Strategia Europa 2020⁵ oferă mai multe informații privind acțiunile care trebuie întreprinse la nivelul UE și la nivelul statelor membre. Următoarea casetă conține exemple specifice privind măsurile UE aflate în desfășurare. Pe site-ul internet al Comisiei⁶ puteți găsi mai multe exemple de măsuri întreprinse de statele membre și de partenerii internaționali, precum și o serie de acțiuni întreprinse de întreprinderi din diverse sectoare care vizează o utilizare mai eficientă a resurselor.

⁴ COM(2011) 25.

⁵ COM(2010) 2020, p. 14-15.

⁶ <http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe>

Exemple concrete de acțiuni în desfășurare la nivelul UE

Așa cum se arată în inițiativa emblematică „O Uniune a inovării” din cadrul Strategiei Europa 2020, existența unor norme și obiective de mediu mai stricte, care stabilesc obiective ambițioase și garantează predictibilitatea pe termen lung dau un impuls puternic ecoinovării. Protocolul de la Kyoto reprezintă un exemplu în acest sens. Dintr-o analiză efectuată de Oficiul European de Brevete și de Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu rezultă că, de la adoptarea protocolului, în 1997⁷, rata brevetelor eliberate pentru tehnologii energetice nepoluante a depășit cu mult rata brevetelor pentru tehnologii energetice fosile. La nivelul UE, pachetul privind clima și energia a intrat într-o nouă etapă: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin fixarea prețurilor la nivelul potrivit, definirea unor obiective pentru a orienta acțiunile viitoare, promovarea noilor tehnologii și diversificarea aprovizionării cu energie. Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii reprezintă un exemplu privind modul în care pot fi mobilizate forțele pieței pentru a utiliza resursele într-un mod mai eficient. Prețurile dioxidului de carbon rezultate, care internalizează costurile resurselor cu conținut important de dioxid de carbon, favorizează inovarea și creează oportunități de creștere în viitor.

În 2008, UE a revizuit cadrul juridic privind deșeurile pe baza întregului ciclu de viață al produselor, din momentul producerii, până în momentul eliminării acestora, punând accentul pe prevenire, reutilizare, reciclare și recuperare („ierarhia deșeurilor”). Statele membre trebuie să pregătească planuri de gestionare a deșeurilor în funcție de tip, cantitate și sursă, precum și de sistemele de colectare. De asemenea, statele membre trebuie să elaboreze planuri de prevenire în materie de deșeurii, pentru a decupla creșterea economică de producerea de deșeurii. O mai bună gestionare a deșeurilor ar putea reduce semnificativ emisiile de CO₂. De exemplu, în fiecare an, UE aruncă deșeurii reciclabile, cum ar fi hârtia, sticla, plasticul, aluminiul și oțelul, în valoare de 5,25 miliarde EUR. Dacă aceste deșeurii ar fi reciclate, s-ar putea evita, anual, producerea a 148 de milioane de tone de CO₂. Dacă deșeurile municipale ar fi gestionate mai bine, s-ar evita producerea a 92 de milioane de tone de gaze cu efect de seră în 2020, comparativ cu 1995. În Europa s-ar crea peste 500 000 de locuri de muncă dacă statele membre ar recicla 70 % din deșeurile pe care le produc.

În ceea ce privește eficacitatea energetică, se preconizează că primele nouă măsuri adoptate în cadrul Directivei privind proiectarea ecologică vor reduce consumul cu aproximativ 340 TWh până în 2020, adică echivalentul a energiei produse de 77 de centrale electrice obișnuite. Se preconizează că Directiva revizuită privind performanța energetică a clădirilor, care a intrat în vigoare în iulie 2010, va duce la o scădere cu aproximativ 5 % a consumului final de energie la nivelul UE până în 2020. Și alte politici ale UE, în special accesul la finanțare pentru îmbunătățirea eficienței energetice în cadrul fondurilor structurale și al Fondului de coeziune, au rezultate pozitive. Franța, de exemplu, va utiliza fondurile UE disponibile pentru a reduce cu mai mult de jumătate consumul de energie pe metru pătrat în parcul său imobiliar.

De multe ori, din cauza faptului că nu sunt disponibile informațiile referitoare la adevăratele costuri de consum pe care le suportă societatea, resursele sunt folosite ineficient, întreprinderile și persoanele fizice fiind în imposibilitatea de a-și adapta comportamentul în mod corespunzător. Măsurile de politică menite să ducă la o utilizare mai eficientă a resurselor și la o mai mare competitivitate economică, în general, trebuie să pună mai mult accentul pe fixarea prețurilor la un nivel corect și pe creșterea transparenței pentru consumatori, de exemplu în domeniile transporturilor, energiei și consumului de apă, astfel încât prețurile să reflecte costurile totale ale utilizării resurselor de către societate (de exemplu, în ceea ce privește mediul și sănătatea) și să nu genereze măsuri de stimulare cu efecte negative. În acest context, tehnologiile informației și comunicațiilor pot juca un rol decisiv, de exemplu prin sistemele inteligente de măsurare a consumului de energie.

În plus, la nivelul Uniunii Europene, vor trebui acordate ajutoare publice coordonate pentru cercetare și dezvoltare, precum și pentru inovare, pentru a genera o creștere a disponibilității și a performanței tehnologiilor necesare. Ca în cazul tuturor

⁷

<http://www.epo.org/topics/issues/clean-energy/study.html>

tehnologiilor, trebuie analizată, în prealabil, gestionarea corectă a eventualelor efecte negative.

Pentru a utiliza mai eficient resursele și pentru a stimula, în același timp, competitivitatea industriilor la nivelul UE, sunt necesare politici bine echilibrate, care să vizeze atât cererea (de exemplu, prin achiziții publice ecologice și o mai bună informare a consumatorilor), cât și oferta. În plus, utilizarea eficientă a resurselor va fi, de multe ori, unul dintre elementele esențiale ale strategiilor sectoriale, însă nu și singurul. Pentru fiecare domeniu și fiecare instrument de politică, trebuie efectuată o analiză corespunzătoare, bazată pe procese de evaluare și de analiză a impactului. Costurile și avantajele pe care le presupune fiecare acțiune trebuie analizate în profunzime pentru a stabili, pentru fiecare caz în parte, care sunt cele mai potrivite politici.

5. CONSTITUIREA UNEI BAZE DE CUNOȘTINȚE ȘI ADOPTAREA UNEI ABORDĂRI ANALITICE COERENTE

Analizarea acțiunilor întreprinse în cadrul acestei inițiative emblematică trebuie să aibă la bază, în măsura posibilităților, ipoteze, parametri și elemente de bază comune, precum și viziuni comune pe termen mediu și lung. Astfel, se va asigura faptul că analizele furnizează o bază coerentă, pentru ca deciziile de politică să conducă la o scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră și la atingerea altor obiective relevante într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor în toate sectoarele relevante.

Într-o primă etapă, Comisia va prezenta, la începutul anului 2011, scenarii de modelizare până în 2050, comune pentru politicile în materie de climă, energie și transporturi. Anexa 2 prezintă ipoteze și parametri comuni pentru scenariul de referință, precum și o serie de posibile variații, care fac obiectul unei analize și care pot fi relevante pentru anumite aspecte legate de utilizarea eficientă a resurselor. Rezultatele preliminare ale modelizării arată că este posibilă reducerea cu 80 %, la nivel național, a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2050, comparativ cu nivelurile din 1990, folosind tehnologii cum ar fi captarea și stocarea dioxidului de carbon, sursele regenerabile de energie, energia nucleară și electrificarea, cu condiția ca prețul dioxidului de carbon să atingă niveluri corespunzătoare, infrastructurile și piețele să funcționeze bine, iar tehnologiile necesare să poată fi utilizate la scară largă. Dacă se vor pune în aplicare politicile necesare, iar infrastructura, tehnologia și piața vor avea o evoluție pozitivă, aceste rezultate preliminare privind modelizarea arată că producția de energie electrică, sectorul rezidențial și cel industrial ar trebui să poată reduce cu peste 80 % emisiile de gaze cu efect de seră, sectorul transporturilor cu aproximativ 60 %, iar sectorul agricol cu aproximativ 40 %.

Dat fiind faptul că utilizarea eficientă a resurselor necesită adoptarea de măsuri într-un număr atât de mare de domenii, modelizarea este extrem de complexă. Modelele existente vizează domenii de politică și sectoare specifice, cum ar fi energia și transporturile și nu pot avea o imagine de ansamblu a impactului utilizării resurselor asupra ecosistemelor, al întreprinderilor, al economiei și al societății în ansamblul său și nici a interdependenței măsurilor de politică. Comisia își va continua activitatea de analiză pentru a estima efectele la nivelul întregii economii și pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a crea modele în alte domenii relevante din punctul de vedere al utilizării eficiente a resurselor, cum ar fi agricultura, industria și mediul.

Constituirea unei baze de cunoștințe necesită, de asemenea, activități suplimentare de evaluare a politicilor și de colectare a datelor referitoare la ciclul de viață pentru a

dezvolta în continuare politicile și pentru a elabora analize de impact, având la bază, printre altele, activitățile desfășurate în diverse sectoare în cadrul programelor-cadru de cercetare. În acest context, va fi necesară, de asemenea, crearea unor instrumente mai armonizate și mai transparente de măsurare a efectelor asupra mediului.

6. UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR - UN MOTIV TOT MAI IMPORTANT DE ÎNGRIJORARE LA NIVEL MONDIAL

Având în vedere dimensiunea mondială a principalelor probleme legate de mediu, cum ar fi schimbările climatice, biodiversitatea, utilizarea solurilor, despădurirea, efectele externe ale modului de consum și de producție, competitivitatea, securitatea aprovizionării și a accesului, UE trebuie să abordeze problema utilizării eficiente a resurselor la nivel internațional și trebuie să colaboreze strâns cu principalii săi parteneri, inclusiv cu țările candidate și cu țările învecinate. Iată câteva motive întemeiate în acest sens.

În primul rând, se observă, la nivel internațional, o creștere a gradului de sensibilizare a opiniei publice în ceea ce privește importanța strategică a evitării riscurilor legate de aprovizionarea cu anumite resurse, cum ar fi pământurile rare, zonele de pescuit, solul, energia și apa. Evoluțiile tehnologice, cum ar fi utilizarea litiului pentru fabricarea bateriilor pentru autovehicule electrice, necesită, de multe ori, materii prime esențiale care provin din diverse colțuri ale lumii.

În al doilea rând, o acțiune concertată, la nivel mondial, poate contribui la atenuarea creșterii cererii mondiale. Utilizarea eficientă a resurselor ar trebui, așadar, să ocupe un loc central în relațiile noastre externe, în special în relațiile cu marii consumatori de resurse, cum ar fi țările emergente. De exemplu, una dintre cele mai importante consecințe ale faptului că în țările emergente consumul de energie este în creștere e faptul că aceste țări vor avea un cuvânt tot mai important de spus în ceea ce privește modul de utilizare a energiei la nivel mondial. Acest lucru este valabil și pentru alte mărfuri esențiale. Această situație influențează atât modelele de aprovizionare existente la nivel mondial, cât și interesele fabricanților europeni și ale investitorilor și consumatorilor din țările emergente.

În al treilea rând, cooperarea internațională poate duce la schimburi de competențe, tehnologie și bune practici. Partenerii noștri fac eforturi importante pentru o utilizare mai eficientă a resurselor lor. Iată câteva exemple în acest sens: conceptul japonez „3R” – „reduce, reutilizează, reciclează”, noul proiect de plan pe 5 ani și investițiile masive în „tehnologii nepoluante”, în China, și „creșterea verde”, pe care o promovează cu succes Coreea de Sud. UE trebuie să își intensifice în continuare activitatea în aceste domenii pentru a-și consolida poziția concurențială și pentru a beneficia de oportunitățile create de această poziție. Există multiple posibilități de cooperare internațională în acest domeniu. De exemplu, Comisia Europeană consolidează cooperarea cu China în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor în domenii precum rețelele de electricitate, producția de energie electrică și sectorul construcțiilor, pe baza dialogurilor la nivel ministerial, a unor programe de cercetare concrete și a unei cooperări la nivel de experți.

În cadrul relațiilor sale comerciale externe, UE ar trebui să facă în continuare eforturi pentru a garanta condiții egale pentru toate ramurile industriale, pentru a îmbunătăți condițiile de aprovizionare durabilă cu materii prime și pentru a promova liberalizarea comerțului cu bunuri și servicii de mediu, astfel încât să asigure competitivitatea industriei la nivel internațional. Creșterea gradului de utilizare a

tehnologiilor verzi ar oferi avantaje în ceea ce privește mediul și ar îmbunătăți eficiența proceselor de producție, favorizând astfel utilizarea, cât mai rațională, la nivel mondial, a resurselor naturale limitate.

UE este foarte interesată de consolidarea cooperării cu partenerii internaționali în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor. Acest lucru ar contribui la îndeplinirea obiectivului UE privind dezvoltarea durabilă și aplicarea unor strategii de combatere a sărăciei cu impact foarte mare în țările în curs de dezvoltare care depind de resurse. Aceasta ar contribui și la reducerea cererii de resurse mondiale, care este în creștere rapidă, prin încurajarea folosirii unor metode mai nepoluante de producție și transport a energiei. Cu ocazia conferinței internaționale privind dezvoltarea durabilă (Rio+20), care va avea loc în 2012 și va avea ca teme principale „economia verde” și guvernanta în materie de mediu, UE va avea ocazia de a aborda chestiunea utilizării eficiente a resurselor cu partenerii săi internaționali.

7. GUVERNANȚA ȘI MONITORIZAREA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE

UE are nevoie de instrumente pentru monitorizarea și cuantificarea progreselor înregistrate în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor. Câteva dintre principalele obiective de referință se regăsesc deja în obiectivele principale ale Strategiei Europa 2020, și anume reducerea cu 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau cu 30 %, dacă se înregistrează condiții favorabile), creșterea ponderii surselor regenerabile de energie până la 20 % din totalul surselor de energie și creșterea cu 20 % a eficienței energetice. Totuși, este nevoie de indicatori pentru diverse aspecte, cum ar fi disponibilitatea resurselor naturale, locurile în care se află acestea, eficacitatea utilizării acestora, deșeurile pe care le produc și ratele de reciclare, efectele acestora asupra mediului și asupra biodiversității. Comisia face eforturi pentru a garanta că sunt disponibili indicatori corespunzători pentru monitorizare și analiză, care să aibă la bază, de exemplu, indicatorii privind dezvoltarea durabilă.

O guvernanta eficace și o monitorizare a progreselor înregistrate sunt esențiale pentru ca UE să poată utiliza resursele într-un mod mai eficient în cadrul producției și a consumului acestora. Acțiunile prevăzute în cadrul inițiativei emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” sunt strâns legate de alte inițiative emblematică din cadrul Strategiei Europa 2020, în special de cele privind politica industrială, Uniunea inovării, Agenda digitală și Agenda pentru noi competențe și noi locuri de muncă⁸, precum și de acțiunile conexe întreprinse de statele membre.

Guvernanta și monitorizarea vor avea loc în cadrul Strategiei Europa 2020 și, pentru a asigura coerența generală, vor ține cont de elementele relevante ale strategiei UE privind dezvoltarea durabilă. Acestea se vor baza pe o analiză a politicilor UE și a politicilor cuprinse în programele naționale de reformă prezentate de statele membre în cadrul exercițiului anual de analiză a creșterii⁹. Această analiză va face parte din semestrul european 2012.

⁸ COM(2010)614, COM(2010)546, COM(2010)245, SEC (2010)682.

⁹ COM(2011) 11 - Analiza anuală a creșterii: formularea răspunsului cuprinzător al UE la criză.

8. CONCLUZIE

Concentrarea pe utilizarea eficientă a resurselor în cadrul elaborării politicilor reprezintă atât o necesitate, cât și o șansă pentru UE. Această inițiativă emblematică stabilește cadrul care va contribui la o utilizare mai eficientă a resurselor în cadrul strategiilor pe termen lung adoptate în domenii cum ar fi energia, schimbările climatice, cercetarea și inovarea, industria, transporturile, agricultura, pescuitul și politica în materie de mediu.

Într-o etapă ulterioară, Comisia va prezenta propuneri concrete de strategii care să asigure o utilizare mai eficientă a resurselor în diversele domenii de politică descrise în anexa 1.

Comisia invită Consiliul, Parlamentul European, parlamentele naționale, Comitetul Regiunilor, Comitetul Economic și Social, țările candidate și diversele părți implicate să contribuie la elaborarea acestor strategii și la promovarea utilizării eficiente a resurselor.

Anexa 1: inițiative prevăzute în 2011 pentru a îndeplini obiectivele inițiativei emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”¹⁰

Primul trimestru 2011	Foaie de parcurs pentru o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon până în 2050	Această foaie de parcurs va prezenta posibile căi de a ajunge la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu 80 - 95 % până în 2050, îmbunătățind, în același timp, securitatea energetică a UE și promovând creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă; această foaie de parcurs va cuprinde și calendarul, contribuțiile sectoriale și implicațiile la nivelul politicilor pentru următorii câțiva ani.
Primul trimestru 2011	Plan european privind eficiența energetică până în 2020	Acest plan va prezenta măsurile necesare pentru a realiza o economie de energie de 20 % în toate sectoarele și va fi urmat, în cel de al 3-lea trimestru al anului 2011, de o directivă privind eficiența energetică și economia de energie.
Primul trimestru 2011	Cartea albă privind viitorul transporturilor	Această carte albă va prevedea ca, până în 2050, să fie implementat un sistem de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, sigur și competitiv, care să elimine toate obstacolele existente pe piața internă a transporturilor, care să favorizeze tehnologiile nepoluante și să modernizeze rețelele de transport.
Primul trimestru 2011	Comunicare privind o politică și o strategie UE privind biodiversitatea pentru 2020	Această comunicare va stabili angajamentele pe care UE ar trebui să și le asume în contextul eforturilor internaționale și în lumina presiunilor exercitate asupra ecosistemelor. Strategia va stabili un număr de obiective secundare care vor sta la baza acțiunilor.
Primul trimestru 2011	Comunicare privind provocările existente în ceea ce privește piețele de mărfuri și materiile prime	Această comunicare va identifica, printre altele, materiile prime esențiale și va defini măsuri integrate menite să asigure aprovizionarea durabilă cu materii prime a UE, atât din resurse interne, cât și din resurse de pe piețele internaționale, subliniind și rolul politicii comerciale în acest domeniu. Această comunicare va promova extracția, reciclarea, cercetarea, inovarea și soluțiile alternative în cadrul UE; în final, aceasta va îmbunătăți coerența între politica UE privind materiile prime și politica externă a UE.
Primul trimestru 2011	Revizuire a directivei privind impozitarea energiei	În urma acestei revizuii se va moderniza cadrul privind impozitarea energiei, astfel încât să sprijine mai bine creșterea durabilă, care este un obiectiv de înaltă prioritate, promovând o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai competitivă și mai verde.
Al doilea trimestru 2011	Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor	Această foaie de parcurs va avea la bază alte inițiative, pe care le va completa, principalul scop fiind acela de a spori productivitatea resurselor și de a decupla creșterea economică de utilizarea resurselor și de impactul acesteia asupra mediului.

¹⁰

A se vedea Programele de lucru ale Comisiei pentru 2010 și 2011 COM(2010) 135 și COM(2010) 623.

Al doilea/al treilea trimestru 2011	Politica agricolă comună	Propunerile de reformare a acestor politici vor contribui la alinierea acestora la prioritățile de acțiune actuale, în special la Strategia Europa 2020 și la prezenta inițiativă emblematică.
	Politica comună în domeniul pescuitului	
	Politica de coeziune	
	Instrumentul pentru infrastructura energetică	
	Revizuirea rețelei TEN-T	
Al patrulea trimestru 2011	Foaie de parcurs privind politica energetică până în 2050	Această foaie de parcurs va explora o serie de căi posibile privind un sistem energetic al UE cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, precum și provocările corespunzătoare la nivel de politică.
2011	Rețele inteligente	Aceste rețele vor crea un cadru pentru implementarea rețelelor inteligente în statele membre, scopul fiind o utilizare mai eficientă a energiei, favorizarea adoptării surselor regenerabile de energie și construirea unei infrastructuri pentru vehiculele electrice.
2011	Securitatea aprovizionării cu energie și cooperarea internațională	Va fi vorba despre o analiză cuprinzătoare a dimensiunii externe a politicii energetice a UE.
2011	Revizuirea listei de substanțe prioritare menționate în Directiva-cadru privind apa	Este vorba de revizuirea substanțelor prioritare care prezintă un risc pentru mediul acvatic sau prin intermediul acestuia în UE.
2011	Strategia pentru competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor din UE	Această strategie va identifica posibilitățile de consolidare a competitivității sectorului, abordând provocările actuale și cele viitoare cu care se va confrunta societatea până în 2020.
2011	Strategia și planul de acțiune ale UE pentru o bioeconomie durabilă până în 2020	Acestea vor include finalizarea Spațiului european de cercetare și implementarea Parteneriatului european pentru inovare în sectoarele bioeconomiei și vor promova integrarea diverselor sectoare și politici în bioeconomie, îmbunătățind condițiile-cadru pentru inovare, stimulând reforma sistemelor de C&D și a sistemelor de inovare din statele membre.
2011	Planul strategic pentru tehnologiile de transport	Acest plan va prezenta o agendă strategică pe termen mediu pentru cercetare, inovare și implementare și va explica modul în care tehnologia de transport avansată poate contribui la îndeplinirea obiectivelor înscrise în Cartea albă privind viitorul transporturilor, în special la implementarea unui parteneriat european pentru inovare privind mobilitatea inteligentă.
2011	Revizuirea legislației privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră	Este vorba de îmbunătățirea monitorizării obiectivului în materie de climă, unul dintre obiectivele principale ale Strategiei Europa 2020, scopul fiind reducerea sarcinii administrative inutile.

Anexa 2: principalele ipoteze de modelizare ale UE și variațiile posibile ale parametrilor (Acestea indică valorile minime și valorile maxime din intervalul de modulare pentru fiecare ipoteză sau parametru, fie luate separat, fie împreună, pentru a identifica punctele nevralgice și pentru a elabora scenarii de politică. Variațiile relevante au fost alese în funcție de tema centrală a analizei specifice.)			
Parametru	Scenariul de referință (Tendențe și politici actuale)	Varianta cea mai pesimistă	Varianta cea mai optimistă
Politici	Numai politicile și măsurile actuale, inclusiv schema de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), obiectivele privind sursele regenerabile de energie și reducerea cu 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră din sectoarele care nu fac obiectul ETS	Acțiuni fragmentate de combatere a schimbărilor climatice – Acordul de la Copenhaga pentru actorii din afara UE.	Acțiuni coordonate de combatere a schimbărilor climatice organizate la nivel mondial, care să respecte limita de 2°C.
Creșterea PIB	Termen mediu, astfel cum este definit în Strategia Europa 2020. „Redresare lentă” – Europa se va confrunta cu o scădere permanentă a nivelului de bunăstare, dar își va relua creșterea, înregistrând rate ale creșterii corespunzătoare previziunilor pe termen lung privind PIB-ul care figurează în raportul din 2009 privind îmbătrânirea întocmit de DG ECFIN.	„Deceniu pierdut” - Europa va suferi o pierdere permanentă de bunăstare și de potențial de creștere în viitor.	„Redresare durabilă” - Europa este în măsură să revină complet la traiectoria de creștere anterioară crizei și să își consolideze potențialul pentru a înregistra o creștere mai mare decât nivelul înregistrat anterior crizei.
Prețurile la import ale combustibililor fosili	Prețul barilului de petrol va ajunge la 105 USD (2008) în 2030 și la 125 USD (2008) în 2050; evoluție coerentă a prețurilor la gaz și la cărbune.	Evoluția prețurilor la combustibilii fosili ca în scenariul de referință; risc semnificativ de șocuri petroliere (de exemplu, dublarea prețurilor la petrol), în cazul în care resursele disponibile sunt aproape epuizate.	Importuri de petrol la prețuri mici, de 80 USD pe baril în 2030 și de 70 USD pe baril în 2050, care corespund acțiunilor de protecție a climei întreprinse la nivel mondial.
Captarea și stocarea dioxidului de carbon	Demonstrație la scară largă dusă la bun sfârșit până în 2020; exploatarea comercială începe după 2020, în funcție de situația competitivității la prețul curent al dioxidului de carbon.	Întârziere considerabilă în ceea ce privește dezvoltarea și reducerile ulterioare de cost din cauza întârzierilor înregistrate în ceea ce privește ducerea la bun sfârșit a demonstrației și/sau a neacceptării tehnologiei de către opinia publică.	Accelerarea dezvoltării ca urmare a creșterii stimulentei pentru prețurile dioxidului de carbon. Aplicare generalizată, inclusiv în ceea ce privește gazul și procesele industriale.

Producerea de energie nucleară	Înlocuirea vechilor centrale nucleare cu unele noi pe siturile existente. Noi centrale nucleare în Polonia și Italia. Renunțarea progresivă la energia nucleară în Belgia și Germania, în conformitate cu legislația, astfel cum se arată în scenariul de referință.	Reducerea capacității nucleare, dat fiind faptul că, în general, energia nucleară nu este bine acceptată de opinia publică.	Soluționarea problemelor legate de siguranță și de deșeuri, astfel încât energia nucleară să fie mai bine acceptată de opinia publică; punerea în aplicare, de către statele membre, a schimbărilor prevăzute în cadrul politicilor nucleare.
Surse regenerabile de energie (SER)	Învățarea tehnologiei și scăderea prețurilor, așa cum s-a observat în ultimii ani, și eliminarea obstacolelor administrative. Eliminarea progresivă a subvențiilor acordate tehnologiilor ajunse la maturitate și investiții considerabile în rețelele noi și inteligente.	Politicile în materie de surse regenerabile de energie rămân neschimbate față de scenariul de referință. Nu se prevede o nouă politică în acest domeniu după 2020. Nivel scăzut al învățării tehnologiilor în urma progreselor tehnologice realizate în alte părți în ceea ce privește sursele regenerabile de energie.	Politici mai stricte în domeniul schimbărilor climatice, consolidarea politicilor naționale și a cadrului european de sprijinire a surselor regenerabile de energie, de exemplu printr-o promovare mai puternică și printr-o consolidare a măsurilor menite să asigure expansiunea rețelelor inteligente, care să ducă la scădere mai rapidă a costurilor și la o învățare mai rapidă a tehnologiilor; obținerea rapidă a unei parități a rețelei de energie solară și integrarea efectivă a energiei solare pe piață.
Eficiența energetică	Creștere moderată a eficienței energetice. Procesul de decuplare a creșterii economice de consumul de energie este în desfășurare, dar potențialul de economisire a energiei este departe de a fi exploatat.	Există restricții financiare care limitează adoptarea unor soluții existente pentru economisirea energiei în principalele sectoare de consum.	Scenariul „creștere durabilă” beneficiază de pe urma importanțelor investiții în tehnologiile și soluțiile de utilizare mai eficiente a energiei, ceea ce duce la economii semnificative de energie.
Transporturi	Menținerea tendințelor actuale: cererea de transport de marfă crește în funcție de PIB, în timp ce creșterea transportului de pasageri este ușor mai mică decât creșterea PIB-ului. În general, continuă utilizarea tehnologiilor disponibile în prezent în ceea ce privește automobilele.	Tendințele scenariului de referință, combinate cu întârzieri și limitări importante ale progreselor tehnice și ale scăderii costurilor tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon, cum ar fi autovehiculele electrice; lipsa unui cadru de politică favorabil.	Trecerea cu succes la gestionarea cererii, la fixarea prețurilor la un nivel corect și la accelerarea inovării tehnologice, care să permită electrificarea pe scară largă.

Calitatea aerului	Adoptarea progresivă a unei legislații mai stricte în domeniul calității aerului, care să depășească nivelurile stabilite în Directiva 2008/50/CE privind calitatea aerului, în special limite (noi) pentru PM₁₀, noi concentrații maxime (cu caracter obligatoriu) pentru PM_{2.5} (valori indicative pentru 2020 menționate în Directiva privind calitatea aerului) și (noi) valori-limită pentru ozon, punerea în aplicare urmând a începe în 2020, iar respectarea de către statele membre în 2030. Ulterior, adoptarea lentă și progresivă a legislației privind calitatea aerului, însă, până în 2050, niciunul dintre statele membre nu va reuși să asigure un nivel de calitate a aerului care să nu aibă efecte negative importante asupra sănătății sau a mediului.	Se continuă pe același drum, adică se pune în aplicare legislația existentă privind standardele de calitate a aerului [SO₂, NO_x, CO, PM, ozon, benzo(a)piren, metale grele], majoritatea acestora fiind puse în aplicare de statele membre până în 2020. Ulterior, se va adopta o legislație mai strictă, însă calitatea aerului va avea, probabil, efecte negative importante asupra sănătății sau a mediului în 2050.	Adoptarea unor standarde de calitate a aerului mai ambițioase pentru 2020 și după această dată, ajungându-se, treptat, la niveluri de calitate a aerului fără efecte negative importante asupra sănătății sau a mediului (astfel cum au fost definite, de exemplu, în orientările OMS pentru calitatea aerului) și punerea completă în aplicare a acestora de către statele membre până în 2050.
Biodiversitatea	Punerea în aplicare completă a rețelei Natura 2000 în UE, extinderea zonelor marine în rețea cu conectivitate între situri și parcelele de teren pentru protecția biodiversității în cadrul politicii agricole comune.	Punere în aplicare deficitară a cerințelor rețelei Natura 2000 în UE, precum și o slabă conectivitate între situri.	Aceeași situație ca în scenariul de referință, dar o protecție totală a întregii biodiversități în UE, restaurarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, în conformitate cu Strategia UE în domeniul biodiversității, și aplicarea conceptului de „infrastructuri verzi”.
Gestionarea deșeurilor	Aplicarea integrală a legislației UE în materie de deșuri, în special în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de reciclare și reducere a cantității de deșuri produse.	Câteva state membre nu îndeplinesc standardele UE privind reciclarea, reducere mică a cantității de deșuri produse.	Atingerea performanțelor statelor membre celor mai avansate în ceea ce privește prevenirea, reutilizarea și reciclarea deșeurilor, depășirea obiectivelor minime ale UE, reducerea cu 15 % a cantității de deșuri produse. Niciun depozit de deșuri în niciun stat membru.

Apa dulce	Tot mai multe zone din UE sunt expuse stresului hidric, iar cazurile de secetă sunt tot mai frecvente și mai extinse. Creșterea amprentei energetice a utilizării apei într-o mai mare măsură va presupune utilizarea unor surse alternative de alimentare cu apă, cum ar fi desalinizarea. Cerințele prevăzute în Directiva-cadru privind apa sunt respectate, iar majoritatea bazinelor hidrografice sunt într-o stare ecologică bună.	Multe zone din UE sunt expuse stresului hidric, iar cazurile de secetă sunt tot mai frecvente și mai extinse (agravate de schimbările climatice). Și inundațiile sunt mai frecvente și/sau mai intense. Amprentă energetică ridicată a utilizării de apă. Cerințele prevăzute în Directiva-cadru privind apa sunt respectate parțial și nu toate bazinele hidrografice sunt într-o stare ecologică bună.	Gestionarea cererii de apă astfel încât să se asigure alocarea adecvată a resurselor disponibile utilizatorilor de apă și mediului. Amprentă energetică scăzută a consumului de apă, apa fiind gestionată în mod durabil.
Agricultura și utilizarea solurilor	Producția agricolă crește în mod considerabil, dar creșterea randamentului este moderată, ca urmare a implementării treptate a tehnologiilor moderne în țările în curs de dezvoltare. Numărul țărilor exportatoare a crescut, dar cererea de alimente/energie poate exercita încă presiune în direcția exploatării de noi terenuri, ceea ce duce la despăduriri și la transformarea anumitor suprafețe de pământ necultivabil în pământ cultivabil (în special pășuni sau suprafețe agricole marginale) și, prin urmare, la o creștere a emisiilor de gaze cu efect de seră și la pierderea biodiversității.	Producția agricolă crește considerabil pentru a hrăni o populație globală din ce în ce mai numeroasă și mai bogată. Stagnarea randamentelor, din cauza ritmului lent al progreselor tehnologice și a agriculturii extensive, care se traduce, în principalele țări exportatoare, printr-o producție de cereale care nu satisface cererea pieței și printr-o concentrare a producției într-un număr relativ mic de țări exportatoare. Efectele schimbărilor climatice pot duce la scăderi periodice a randamentului în zone extinse, prețurile la alimente crescând brusc, ceea ce se traduce printr-o agravare a problemelor de securitate alimentară. Ca urmare a cererii puternice de alimente, continuă despăduririle pentru a transforma unele zone întinse de păduri în pământ cultivabil. Intensificarea producției agricole și a despăduririlor exercită o presiune crescândă asupra biodiversității și duce la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră.	Producția agricolă crește considerabil, dar creșterea rapidă a randamentului este posibilă datorită tehnologiilor de îmbunătățire a calității semințelor sau a plantelor, a irigațiilor punctuale etc. Astfel, cererea de alimente/energie exercită o presiune mai mică în direcția exploatării de noi terenuri, ceea ce duce la reducerea despăduririlor și a transformării suprafețelor de pământ necultivabil în pământ cultivabil (în special pășuni sau suprafețe agricole marginale).